

פרשת כי תצא

ולא היה מים לעדה... וירב העם עם משה ויאמרו לאמר ולו גוענו בגוע אחינו... ולמה הבאתם את קהל ה' אל המדבר הזה למות שם (כ, ב-ד)

הרב יהודה ליב לאזארוב זצ"ל בספרו "מטה יהודה" משתמש בפסוקים אלו כדי לעורר על אותם אנשים בעלי מחלוקת שמנסים לנצל כל מיני מקרים כדי להתלונן על מעשי הרב והגבאים, כשמטרתם אך ורק להכביד עליהם ולהציק להם.

וכך הוא כותב: דרכם של מחרחרי ריב, שלא לשבת במנוחה אלא לבקש מחלוקת בכל מיני אמצעים ותחבולות. הם יושבים תמיד וחושבים איך להתנפל על הרב שלהם, על החזן או על השמש, דרכים הרבה מאד יש לזה. ואני יודע את כל דרכיהם, כי בתוך עמי אנכי יושב זה שנים רבות. ואני יודע את דרכם ומחשבותיהם בין לטוב ובין לרע, אבל אינני חפץ לפרט פה את כל דרכיהם שהם ארבעים וחמשה במספר לפי הרשום ברעיוני. אחת מדרכיהם היא כך: בשעה שהרב דורש ברבים ולפעמים יקרה שהוא נוגע בכבוד מישהו, לפי דעתם, הם מתאספים תכף ואומרים איש לרעהו:

"שמעו נא אחים, לא על כבודנו אנו חסים, שחרף וגדף אותנו כאחד הריקים. לא, זה לא אכפת לנו כלל. אנחנו כבר התרגלנו לחרופיו ולגדופיו ואיננו שמים לב להם כלל, אבל על זה לא נעבר בשתיקה. השמעתם? איך הכלים בדבריו את פלוני - אחינו, איש שמעולם לא נגע אפילו בזבוב על הקיר, איש שמבזבז כל כך הרבה כסף על בית הכנסת וגם על הרב בעצמו, השמעתם איך עשה אותו לחרפה ולקלס?

לא, על זה לא נעבר בדומיה...". רמז לכך אנו מוצאים בהמשך דברי תלונתם של ישראל, כפי שמובא בפסוקים הבאים, וממנו משמע כי אנשי הערב רב של דור המדבר ידעו היטב את מלאכתם... "ולא היה מים לעדה" - לעדה הקדושה לא היו מים, אולם הם לא העלו בדעתם לריב על כך, אלא "ויקהלו על משה ועל אהרן" - הם התאספו אל משה ואהרן, אנשי האלקים, כדי שיתפללו בעדם. לעומת זאת, "וירב העם עם משה ועם אהרן", הערב רב, המכונה 'עם', יצאו לריב עם משה,

ואמרו לו: "שמע, משה, לנו לא נוגע כלל וכלל האופן שבו אתה מתנהג אלינו, שכן אנשים פשוטים אנחנו, אחי המצרים אשר הרגת, (הערב רב מבכה את קרוביו המצרים שמתו במכות מצרים). לא זו בלבד, אלא ש"ולו גוענו בגוע אחינו" - אין אנו מוטרדים כלל מחיינו והלואי היינו מתים כפי שמתו אחינו המצרים, לא בשבילנו אנו באים בריב אתך. אך אנו דואגים על כלל העם 'ולמה הבאתם את קהל ה' אל המדבר הזה למות שם? על שערוריה כזו איננו יכולים להחריש! מה לך ולצדיקים הללו שהבאת עליהם רעה כזאת...?! על כך לא נשתוק!"

בסיום דבריו יוצא הרב לאזארוב בקריאה: "בני 'ערב רב' של זמננו! תנו יד לבני ה'ערב רב' של ימים מקדם, כי לא טובים אתם מהם, והם אינם טובים מכם...".

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א